

IX.

WSPÓŁPRACA
KRAJOWA
I MIĘDZYNARO-
DOWA

1. Współdziałanie PIP z organami administracji publicznej, organami nadzoru nad warunkami pracy oraz innymi instytucjami działającymi w sferze ochrony pracy

W roku sprawozdawczym ważną płaszczyzną realizacji ustawowych zadań inspekcji była współpraca z **organami władzy, jednostkami samorządu terytorialnego wszystkich szczebli, organami nadzoru i kontroli warunków pracy oraz innymi instytucjami** działającymi w sferze ochrony pracy, a także **instytutami badawczymi**. Przyjęte w 2012 r. przez urząd priorytety w tym zakresie wynikały w szczególności z zadań ujętych w Programie działania PIP,

jak również z zaleceń i wniosków formułowanych podczas debat parlamentarnych, posiedzeń Rady Ochrony Pracy, sejmowych Komisji do Spraw Kontroli Państwowej oraz Polityki Społecznej i Rodziny. Współpraca ukierunkowana była na doskonalenie przepływu i wykorzystywania informacji posiadanych przez poszczególne urzędy i instytucje, a w szczególności służyła rozwiązaniu bieżących problemów ochrony pracy – poprzez wspólne reagowanie na sygnały o naruszaniu przepisów prawa.

Państwowa Inspekcja Pracy w roku sprawozdawczym **zawiadomiła** właściwe organy i urzędy o wynikach 11,3 tys. kontroli. Ponadto **na wniosek** zainteresowanych stron przeprowadzono 3 tys. kontroli, a **wspólnie** z innymi organami – 366.

Współdziałanie PIP z organami administracji publicznej, organami nadzoru nad warunkami pracy oraz innymi instytucjami działającymi w sferze ochrony pracy (wybrane dane liczbowe)

Wyszczególnienie	Kontrole wspólne			Kontrole na wnioski organu współdziałającego			Zawiadomienia o wynikach kontroli przeprowadzonych przez PIP		
	2012	2011	2010	2012	2011	2010	2012	2011	2010
Organy władzy wykonawczej	0	2	0	146	128	98	271	265	223
Samorząd terytorialny	2	15	11	241	138	176	1 281	1 501	1 492
Najwyższa Izba Kontroli	0	0	1	3	3	6	2	1	9
Wyższy Urząd Górniczy	2	5	8	5	0	2	5	11	19
Urząd Dozoru Technicznego	4	35	79	9	8	13	964	866	817
Państwowa Inspekcja Sanitarna	9	23	22	247	265	307	255	250	300
Inspekcja Ochrony Środowiska	13	3	2	17	13	16	43	35	46
Państwowy nadzór budowlany	11	32	32	27	26	43	306	1 009	1 746
Inspekcja Transportu Drogowego	0	0	1	9	4	6	29	32	36
Państwowa Straż Pożarna	11	24	17	10	7	16	98	115	131
Policja	90	136	153	241	283	266	284	385	363
Prokuratura	5	5	7	72	85	105	362	443	547
Urzędy celne	1	10	7	191	120	94	2	7	6
Straż Graniczna	92	155	151	43	34	53	157	92	65
Urzędy pracy	0	1	0	531	441	461	244	333	383
ZUS	0	3	9	201	186	155	1 092 +263*	1 151 +233*	1 342 +282*
Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów	0	0	0	1	4	0	1 775**	1 920**	1 347**

Źródło: dane PIP

* informacje o nieprawidłowościach dot. formularza ZUS IWA

** zawiadomienia kierowane przez PIP zgodnie z *ustawą o systemie oceny zgodności*

W dniu 13 grudnia 2012 r. **Sejm Rzeczypospolitej Polskiej** na plenarnym posiedzeniu rozpatrzył i przyjął **Sprawozdanie Głównego Inspektora Pracy z działalności Państwowej Inspekcji Pracy w 2011 r.**

KOMISJE SEJMOWE I SENACKIE

Główny Inspektor Pracy oraz pracownicy PIP wzięli udział w **15** posiedzeniach **sejmowej Komisji do Spraw Kontroli Państwowej**, w trakcie których przedstawione zostały materiały związane z realizacją ustawowych zadań urzędu, tj.: **Program działania Państwowej Inspekcji Pracy na 2012 r.**, wyniki działalności kontrolnej PIP w zakresie **wypłaty wynagrodzeń i innych świadczeń ze stosunku pracy**, a także informacja dotycząca **działalności agencji zatrudnienia**, w tym przestrzegania przez nie przepisów *ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*, na podstawie wyników kontroli legalności zatrudnienia w latach 2008–2011.

Na forum Komisji zaprezentowane zostały również wyniki **trzyletniej kampanii „Bezpieczeństwo pracy w budownictwie – upadki i poślizgnięcia”** oraz wyniki **wieloletniego programu zapobiegania negatywnym skutkom stresu i innych czynników psychospołecznych w miejscu pracy**. Ponadto Komisja wysłuchiwała informacji nt. **oceny zagrożeń stwarzanych przez amoniakalne instalacje chłodnicze** w różnych branżach oraz informacji nt. skuteczności **postępowań karnych** wszczętych po zawiadomieniach prokuratury przez inspekcję pracy w 2011 r. Przedmiotem obrad Komisji był również materiał poświęcony **skuteczności realizacji funkcji kontrolnych PIP** w aspekcie obowiązujących przepisów prawnych.

Kierownictwo PIP uczestniczyło w posiedzeniach sejmowej Komisji do Spraw Kontroli Państwowej, podczas których rozpatrzono i zaopiniowano dla Komisji Finansów Publicznych **sprawozdania z wykonania budżetu państwa** za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2011 r. wraz z analizą NIK w zakresie części budżetowej 12 oraz **rządowy projekt ustawy budżetowej na rok 2013** – część budżetowa 12.

Ponadto kierownictwo urzędu wzięło udział w dwóch **wspólnych posiedzeniach Komisji do Spraw Kontroli Państwowej oraz Polityki Społecznej i Rodziny**. Podczas pierwszego posiedzenia **pozytywnie** rozpatrzone zostało **Sprawozdanie z działalności Państwowej Inspekcji Pracy w 2011 r.** wraz ze stanowiskiem Rady Ochrony Pracy. Nato-

miast drugie posiedzenie poświęcone było rozpatrzeniu poselskiego **projektu ustawy o zmianie ustawy o PIP** oraz niektórych innych ustaw.

Przedstawiciele PIP uczestniczyli w **26** posiedzeniach **innych sejmowych komisji, podkomisji i komisji nadzwyczajnych**, rozpatrujących opracowania dotyczące warunków pracy oraz przestrzegania przepisów prawa pracy, a także w **4** posiedzeniach **komisji senackich**.

RADA OCHRONY PRACY

W 2012 r. odbyło się 13 posiedzeń plenarnych **Rady Ochrony Pracy** z udziałem Głównego Inspektora Pracy oraz jego zastępców, podczas których przedstawione zostały opracowania dotyczące wyników działalności PIP.

Członkom Rady zostały zaprezentowane takie materiały, jak:

- sprawozdanie Głównego Inspektora Pracy z działalności PIP w 2011 r.;
- program działania PIP na 2013 r. oraz plan długofalowy na lata 2013–2015;
- analiza i ocena kontroli związanych z problematyką prac wykonywanych w szczególnych warunkach i o szczególnym charakterze;
- przestrzeganie przepisów prawa z zakresu ubezpieczeń społecznych;
- edukacja i szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy;
- programy poprawy bezpieczeństwa i higieny pracy w budownictwie oraz ich realizacja;
- problemy bezpieczeństwa i higieny w szkołach i uczelniach;
- stan przestrzegania przepisów prawa pracy;
- stan warunków pracy w górnictwie;
- przestrzeganie przepisów prawa pracy w placówkach ochrony zdrowia;
- kampanie informacyjne w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy;
- zdrowie psychiczne w środowisku pracy.

Bardzo istotne znaczenie dla metod i form działania PIP mają **zalecenia i wnioski Rady Ochrony Pracy** zawarte w szczególności w stanowiskach odnoszących się do sprawozdań z działalności inspekcji. Wszystkie zalecenia sformułowane w *Stanowisku Rady Ochrony Pracy z dnia 10 lipca 2012 r. w sprawie Sprawozdania z działalności Państwowej Inspekcji Pracy za 2011 r.* zostały uwzględnione zarówno w bieżących działaniach urzędu, jak i w planach pracy na kolejne lata.

W 2012 r. kontynuowano działania związane z realizacją *Porozumienia z dnia 4 grudnia 2003 r.*

między Głównym Inspektorem Pracy i Prokuratorem Krajowym w sprawie **współdziałania organów Państwowej Inspekcji Pracy i Prokuratury Rzeczypospolitej Polskiej**.

W ramach tej współpracy:

- przeprowadzono kontrole na wniosek prokuratury;
- informowano prokuraturę o wynikach kontroli, przekazując dokumentację pokontrolną;
- odbywały się spotkania kierownictw okręgowych inspektoratów pracy z przedstawicielami prokuratur apelacyjnych i okręgowych, w czasie których omawiano kwestie: sposobu dokumentowania przez inspektorów pracy czynności dokonywanych w trakcie badania wypadków przy pracy; aktywności dowodowej inspektorów pracy w postępowaniu karnym; doręczania inspektorom pracy zarządzeń i postanowień w sprawach, w których kierowali zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa; sposobu doręczania inspektorom pracy pism organów ścigania;
- organizowano wspólne szkolenia prokuratorów i inspektorów pracy, a ponadto szkolenia dla inspektorów pracy prowadzone przez prokuratorów oraz szkolenia dla prokuratorów prowadzone przez inspektorów pracy;
- odbywały się regularne spotkania upoważnionych przedstawicieli okręgowych inspektoratów pracy z prokuratorami prokuratur okręgowych, pełniącymi funkcje koordynatorów ds. współpracy z Państwową Inspekcją Pracy; w trakcie tych spotkań omawiane były zagadnienia interpretacyjne dotyczące przepisów prawa karnego materialnego i procesowego, a także problemy z zakresu bieżącej współpracy.

Doskonaleniu współdziałania z przedstawicielami **wymiaru sprawiedliwości** służyły specjalistyczne szkolenia dla pracowników PIP prowadzone przez sędziów. Ponadto inspektorzy PIP, realizując ustawowe kompetencje, brali udział w rozprawach sądowych w charakterze oskarżycieli publicznych lub świadków; udostępniali również sądom dokumentację pokontrolną do wykorzystania w toczących się postępowaniach.

W okresie sprawozdawczym **Główny Inspektor Pracy i Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych zawarli porozumienie**, w którym określili zasady współpracy urzędów w celu poprawy skuteczności działań na rzecz przestrzegania przepisów o ochronie danych osobowych w stosunkach pracy.

W ramach dotychczas zawartych porozumień, Państwowa Inspekcja Pracy kontynuowała w 2012 r. współdziałanie z organami nadzoru i kontroli warunków pracy. Współpraca polegała na wzajemnym przekazywaniu informacji, podejmowaniu działań interwencyjnych, wspólnych kontrolach przeprowadzanych w związku ze zgłaszanymi skargami i sygnałami wskazującymi na możliwość naruszania przepisów prawa pracy. Wymierne efekty przyniosły również wspólne przedsięwzięcia prewencyjne i promocyjne, a w szczególności różnego rodzaju kampanie, konkursy, seminaria, konferencje, narady oraz szkolenia.

W ramach realizacji porozumienia zawartego z inspekcją **nadzoru budowlanego**, inspektorzy PIP współuczestniczyli w 2012 r. w nadzorze nad największymi inwestycjami na poziomie regionalnym, tj. budową przeprawy mostowej przez Wisłę w Toruniu oraz Trasy Uniwersyteckiej w Bydgoszczy.

Przedstawiciele inspekcji pracy wraz z **przedstawicielami straży pożarnej, policji, państwowego nadzoru budowlanego i inspekcji sanitarnej** brali udział w nadzorowaniu robót wykończeniowych Stadionu Narodowego. Prowadzone były wspólne kontrole z **policją i strażą graniczną**, dotyczące legalności zatrudnienia cudzoziemców przy realizacji inwestycji związanych z EURO 2012. Wspólne kontrole – z przedstawicielami **straży pożarnej i inspektorami ochrony środowiska** – wiązały się z kolei z realizacją działań ukierunkowanych na poprawę bezpieczeństwa pracy w wybranych zakładach branży naftowej.

W 2012 r. przedstawiciele Państwowej Inspekcji Pracy uczestniczyli w seminaryjnych posiedzeniach związanych z odbiorami projektów badawczo-rozwojowych, realizowanych przez **Centralny Instytut Ochrony Pracy – Państwowy Instytut Badawczy** w ramach drugiego etapu programu wieloletniego pod nazwą „Poprawa bezpieczeństwa i warunków pracy”. Tematy seminariów w większości dotyczyły metod oceny i ograniczania zagrożeń w środowisku pracy.

W ramach współpracy z **Wojskowym Instytutem Technicznym Uzbrojenia (WITU)** zorganizowano, w Głównym Inspektoracie Pracy, spotkanie mające na celu wymianę doświadczeń dotyczących nadzoru rynku nad wyrobami pirotechnicznymi teatralnymi (klasy T1) oraz pozostałymi wyrobami pirotechnicznymi (klasy P1). W spotkaniu uczestniczył kierownik Ośrodka Certyfikacji Wyrobów z WITU oraz inspektorzy pracy prowadzący kontrole w zakresie wymagań zasadniczych dla wyrobów pirotechnicznych.

Szczegółowe informacje nt. współpracy PIP z innymi organami i instytucjami przy realizacji zadań przewidzianych w planie pracy na rok 2012 – zawarte zostały w **rozdziałach IV i V Sprawozdania**.

2. Współpraca międzynarodowa

W 2012 r. Państwowa Inspekcja Pracy realizowała zobowiązania wynikające z przynależności Polski do Unii Europejskiej, w tym również w zakresie wdrażania **europejskiej strategii bezpieczeństwa i ochrony pracy na lata 2007–2012**, przy uwzględnieniu „Wspólnych zasad dla inspekcji pracy w zakresie zdrowia i bezpieczeństwa w miejscu pracy”, sformułowanych przez Komitet Wyższych Inspektorów Pracy (SLIC) oraz tzw. strategii lizbońskiej, wyznaczającej w tym zakresie priorytetu działania i określającej wkład inspekcji poszczególnych państw członkowskich.

Równolegle realizowana była współpraca z partnerami zagranicznymi na poziomie centralnym i regionalnym.

Współpraca z instytucjami międzynarodowymi

● Komitet Wyższych Inspektorów Pracy

Komitet Wyższych Inspektorów Pracy (SLIC), skupiający szefów inspekcji pracy państw UE/EOG, zapewnia forum do dyskusji, wymiany doświadczeń i uzgadniania **działań wspólnotowych na rzecz poprawy stanu ochrony pracy**.

Członkostwo w Komitecie Wyższych Inspektorów Pracy (SLIC) wiąże się z udziałem przedstawicieli kierownictwa PIP w dwóch posiedzeniach plenarnych Komitetu w krajach sprawujących prezydencję w Unii Europejskiej – w 2012 r. były to Dania i Cypr.

W maju 2012 r., w Kopenhadze, odbyło się **62 posiedzenie Komitetu SLIC**, w którym uczestniczyła delegacja PIP. Dzień Tematyczny zorganizowany został pod hasłem „W jaki sposób inspekcje pracy mogą udowodnić efektywne wykorzystanie środków w czasach kryzysu gospodarczego”. Konferencja poświęcona była wymianie doświadczeń i *dobrych praktyk* służących zwiększeniu skuteczności działań urzędów inspekcji pracy UE w dobie kryzysu gospodarczego. Ponadto, w czasie plenarnego spotkania SLIC w Kopenhadze, Komitet zdecydował o utworzeniu nowej Grupy Roboczej: **ds. Przeglądu Działań SLIC** – w celu oceny pro-

gramu wymiany inspektorów pracy, krajowych raportów inspekcji pracy oraz usprawnienia działań na rzecz obecności SLIC w przestrzeni publicznej.

Polska zgłosiła swój akces do tej grupy.

W drugiej połowie 2012 r. odbyło się w Nikozji **63 Posiedzenie Plenarne SLIC** oraz Dzień Tematyczny pn. „Ergonomia w miejscu pracy”. W obradach uczestniczył Główny Inspektor Pracy. Komitet przyjął plan pracy na lata 2013–2015. Wśród priorytetów znalazły się promocja problematyki bhp, optymalizacja działań kontrolnych oraz doskonalenie metod oceny wyników pracy inspekcji.

Ponadto przedstawiciele Państwowej Inspekcji Pracy zaangażowani byli w działania **Grup Roboczych SLIC**:

- ✓ ds. Transgranicznego Egzekwowania Przepisów BHP,
- ✓ ds. Strategii BHP na lata 2013–2020,
- ✓ ds. Egzekwowania Prawa Wspólnotowego
- ✓ oraz ds. Dyrektywy Maszynowej (MACHEX).

W roku sprawozdawczym krajowy koordynator **Europejskiej sieci wymiany informacji CIRCA KSS** (przedstawiciel PIP) uczestniczył w szkoleniu w Luksemburgu. Tematyka szkolenia, poza kwestiami związanymi z funkcjonowaniem sieci KSS, obejmowała zasady korzystania z nowej platformy internetowej Komisji Europejskiej pod nazwą CIR-CABC, służącej do wymiany informacji pomiędzy europejskimi inspekcjami, jak również umożliwiającej rozwiązywanie problemów i dzielenie się *dobrymi praktykami*.

Przedstawicielka Głównego Inspektoratu Pracy uczestniczyła w Luksemburgu w spotkaniu przygotowawczym **Grupy Roboczej SLIC ds. oceny hiszpańskiej Inspekcji Pracy i Ubezpieczeń Społecznych**. Następnie wzięła udział w wizycie studyjnej Zespołu Oceniającego SLIC, której celem było dokonanie okresowej oceny systemu inspekcji pracy w Hiszpanii, w aspekcie realizowania przez tamtejsze służby inspekcyjne przyjętych przez SLIC „Wspólnych zasad dla inspekcji pracy w zakresie zdrowia i bezpieczeństwa w miejscu pracy”.

W roku sprawozdawczym przedstawiciele PIP uczestniczyli również w stałych inicjatywach centralnych o tematyce technicznej, tj. w spotkaniach **Grup Roboczych i Grup Współpracy Administracyjnej (ADCO)** ds. dyrektywy o środkach ochrony indywidualnej (89/686/EWG), dyrektywy maszynowej (2006/42/WE) oraz dyrektywy o prostych zbiornikach ciśnieniowych (87/404/EWG) i urządzeniach ciśnieniowych (97/23/WE).

Wzorem poprzednich lat, Państwowa Inspekcja Pracy przystąpiła do **programu wymiany**

inspektorów realizowanego przez SLIC i finansowanego ze środków Komisji Europejskiej. W roku 2012 udało się przeprowadzić wymianę z trzema zagranicznymi inspekcjami pracy:

- ✓ Duńskim Urzędem Środowiska Pracy;
- ✓ Dyrekcją Generalną ds. Pracy we Francji
- ✓ oraz Urzędem Inspekcji Pracy Republiki Czeskiej.

W celu dalszego poznawania **dobrych praktyk** służb inspekcyjnych i instytucji innych państw w obszarze **kontroli legalności zatrudnienia**, a także w celu usprawnienia współpracy administracyjnej pomiędzy państwami członkowskimi w zakresie stosowania dyrektywy 96/71/WE – przedstawiciel PIP kontynuował pracę w **Komitecie Ekspertów ds. Delegowania Pracowników** (utworzonym 4 lata temu przy Komisji Europejskiej). Ponadto eksperci PIP uczestniczyli w spotkaniu szkoleniowym nt. obsługi modułu delegowania pracowników w ramach *Systemu Wymiany Informacji na Rynku Wewnętrznym (IMI)*, które odbyło się w Brukseli.

Tematem przewodnim XVI spotkania **Międzynarodowej Sieci Instytutów Szkoleniowych w Dziedzinie Pracy (RIIFT)** była „Rola instytucji szkoleniowych w promowaniu zasad równości w pracy i sprawiedliwości społecznej”. Podczas spotkania w Tunisie delegacja Ośrodka Szkolenia Państwowej Inspekcji Pracy, zrzeszonego w sieci RIIFT, zaprezentowała działania naszego urzędu oraz działalność szkoleniową OS PIP. Zainteresowanie uczestników wzbudziły zwłaszcza przedstawione przez polską delegację osiągnięcia PIP w realizacji programów prewencyjnych, takich jak kampania pn. „Poznaj swoje prawa w pracy”.

Współpraca z inspekcjami poszczególnych krajów UE/EOG

W Luksemburgu, w ramach realizacji zadań wynikających z zawartych na poziomie centralnym porozumień o współpracy, odbyło się **spotkanie trójstronne przedstawicieli służb inspekcyjnych z Polski, Belgii i Luksemburga**. Celem spotkania było omówienie współpracy pomiędzy instytucjami łącznikowymi, zgodnie z dyrektywą 96/71/WE dotyczącą delegowania pracowników w ramach świadczenia usług.

Główny Inspektorat Pracy gościł oficjalną delegację Państwowej Inspekcji Pracy **Republiki Słowackiej**. Spotkanie, oprócz wymiany doświadczeń

z zakresu działalności prewencyjnej, legalności zatrudnienia oraz metodologii budowania planów działań, stworzyło okazję do podjęcia rozmów nt. aktualizacji porozumienia o współpracy zawartego w 2008 r. (nowe porozumienie definiujące zasady rozszerzonej współpracy zostało podpisane w lutym 2013 r.).

Podczas oficjalnej wizyty kierownictwa PIP w Wilnie, w siedzibie litewskiej inspekcji pracy, podpisany został aneks do protokołu o współpracy (zawartego w 2005 r.), rozszerzający zakres wzajemnych działań dot. wymiany informacji o pracownikach delegowanych oraz wdrażania dyrektyw UE w obszarze bezpieczeństwa i zdrowia zawodowego.

Na spotkaniu z przedstawicielami **finlandzkiego Ministerstwa Spraw Socjalnych i Zatrudnienia**, zorganizowanym w Głównym Inspektoracie Pracy, omówiono m.in. doświadczenia inspekcyjne związane z nadzorem zakładów wykorzystujących nanotechnologie oraz współpracę w ramach instytucji łącznikowych.

W roku sprawozdawczym Państwowa Inspekcja Pracy umocniła również kontakty z **partnerem niemieckim** – Federalną Dyrekcją ds. Finansów West. W Kolonii odbyło się robocze spotkanie poświęcone ustaleniu zasad współpracy.

Podjęto również starania zmierzające do zawarcia w następnym roku (tj. 2013) porozumienia o współpracy z **francuskimi służbami inspekcyjnymi**.

W ramach kontaktów międzynarodowych na **szczeblu regionalnym**, przedstawiciele Okręgowego Inspektoratu Pracy w Gdańsku złożyli wizytę w siedzibie Okręgowego Inspektoratu Pracy w **Oslo**, w celu zapoznania się ze specyfiką programów prewencyjnych norweskiej inspekcji.

Okręgowy Inspektorat Pracy w Zielonej Górze kontynuował współpracę z partnerem niemieckim, m.in. biorąc udział w konferencji pn. „Polsko-Niemiecki Dialog: Ochrona Pracy”, zorganizowanej przez **Krajowe Biuro Ochrony Pracy Landu Brandenburgii (AAS Cottbus)**, która dotyczyła obciążeń i zdrowia pracowników w procesie pracy oraz współdziałania inspekcji pracy w Polsce i Brandenburgii. Okręg zaangażował się również w projekt transgraniczny pn. „Przejrzyste warunki pracy po obu stronach Odry”, zorganizowany przez **Biuro Kooperacji Nauki i Świata Pracy (KOWA)** przy Uniwersytecie Europejskim VIADRINA we Frankfurcie nad Odrą.

Delegację **Państwowej Inspekcji Republiki Litewskiej** Okręgów Alytus i Marijampole zaprosił Okręgowy Inspektorat Pracy w Białymstoku. Celem

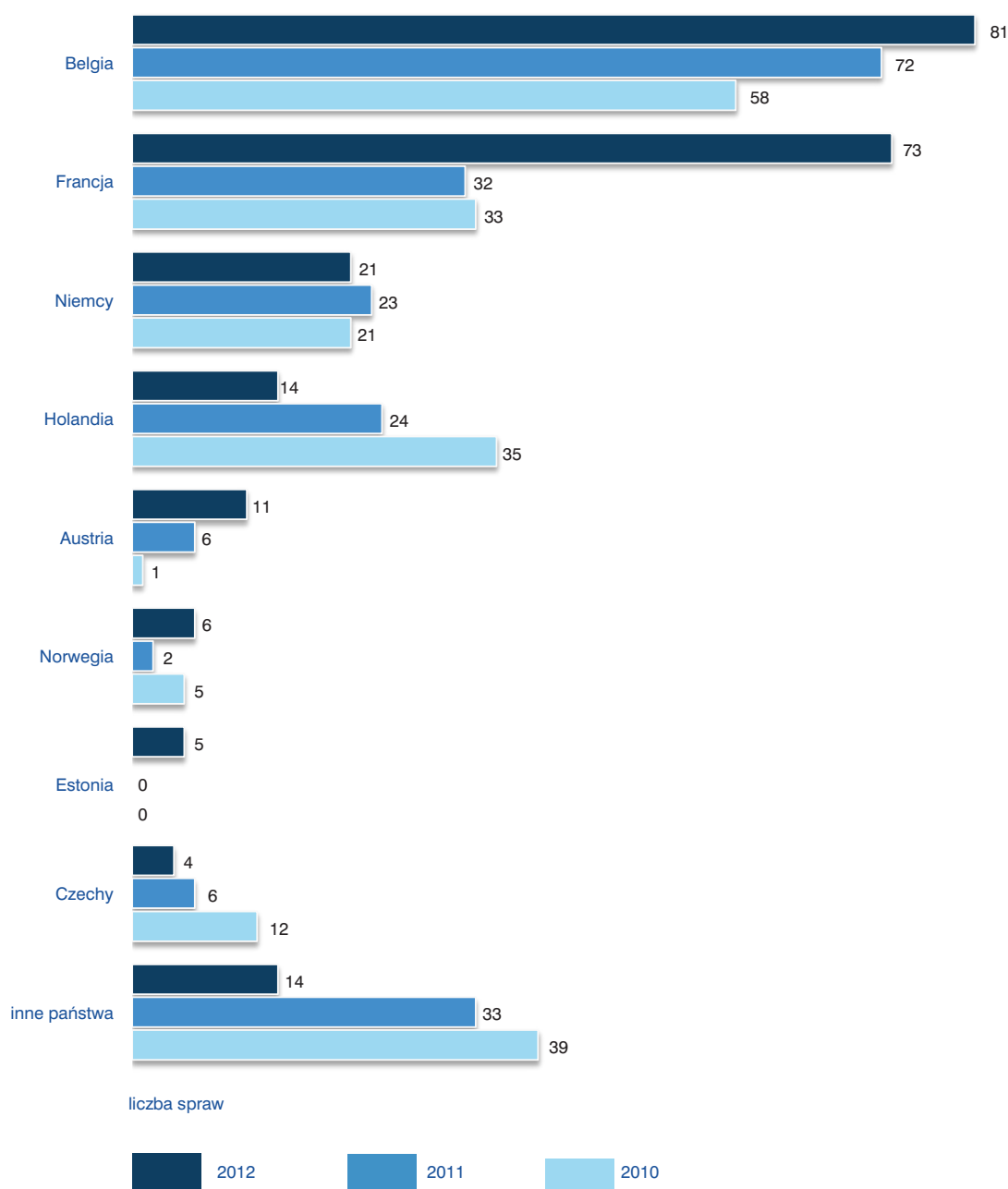
było zapoznanie litewskich inspektorów pracy z działalnością kontrolno-nadzorczą PIP. Zorganizowano wizytacje zakładów pracy różnych branż i przy tej okazji konfrontowano doświadczenia kontrolne i prewencyjne.

Okręgowy Inspektorat Pracy w Krakowie zorganizował roboczą wizytę delegacji **Inspekcji Pracy Republiki Słowackiej** z Generalnym Inspektorem Pracy na czele. Omówiono kwestie wspólnych

inicjatyw dot. przeciwdziałania nielegalnej pracy. Ponadto, delegacja inspektorów pracy z tego OIP przebywała w OIP w **Koszycach** w celu zbadania przyczyn katastrofy budowlanej wiaduktu na budowanej autostradzie D1 w okolicach Levoczy.

W ramach realizacji zadań **instytucji łącznikowej** (liaison office) współpraca Państwowej Inspekcji Pracy z urzędami państw członkowskich UE/EOG – odpowiedzialnymi za nadzór nad warunka-

Wykres 80. Wymiana informacji z urzędami państw członkowskich UE/EOG

Źródło: dane PIP

mi pracy i zatrudnienia pracowników skierowanych do wykonywania pracy na ich terytorium, na określony czas, przez pracodawcę mającego siedzibę w innym państwie członkowskim – objęła:

- udzielanie informacji w zakresie warunków zatrudnienia pracowników skierowanych do wykonywania pracy na terytorium państwa członkowskiego UE/EOG, na określony czas, przez pracodawcę mającego siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- informowanie o stwierdzonych wykroczeniach przeciwko prawom pracowników skierowanych do wykonywania pracy na terytorium Polski, na określony czas, przez pracodawcę mającego siedzibę w państwie będącym członkiem UE/EOG;
- wskazywanie organu nadzoru nad rynkiem pracy właściwego do udzielenia żądanej informacji ze względu na zakres jego działania.

Wymiana informacji pomiędzy PIP a instytucjami łącznikowymi z innych państw obszaru UE/EOG objęła w 2012 r. **229 spraw** (w 2011 r. – 198, w 2010 r. – 204). Państwowa Inspekcja Pracy współpracowała łącznie z 16 krajami, w tym z 15 państwami członkowskimi Unii Europejskiej oraz z 1 krajem Europejskiego Obszaru Gospodarczego nienależącym do UE (Norwegią). Najbardziej intensywna wymiana informacji była prowadzona z Belgią, Francją i Niemcami.

W roku sprawozdawczym polska inspekcja pracy przekazała – do właściwych urzędów państw członkowskich UE/EOG w ramach realizacji zadań instytucji łącznikowej – **32 sprawy z zakresu zatrudnienia pracowników delegowanych do pracy na terytorium innego państwa członkowskiego** (w 2011 r. – 33, w 2010 r. – 54). Ponadto do właściwych urzędów państw członkowskich przekazano **32 sprawy niedotyczące pracowników delegowanych** (w 2011 r. – 48, w 2010 r. – 60).

W okresie sprawozdawczym zakończono również **39 spraw zapoczątkowanych w 2011 r.**, w tym: 16 spraw w zakresie współpracy z Belgią, 10 spraw – z Niemcami i 4 sprawy – z Francją.

Od 16 maja 2011 r. Państwowa Inspekcja Pracy bierze udział w pilotażowym projekcie dot. elektronicznego *Systemu Wymiany Informacji na Rynku Wewnętrznym (IMI)*, służącego do wzajemnego przekazywania informacji na temat delegowania pracowników w ramach świadczenia usług. W systemie tym PIP pełni rolę *Koordynatora ds. Dziedziny Prawodawstwa: delegowanie pracowników (LIMIC)*. Ponadto, jako organ właściwy w tym zakresie, uczestniczy w **wymianie informacji za**

pośrednictwem Systemu IMI. W 2012 r. współpraca ta objęła łącznie **152 sprawy**, w tym 148 spraw nadesłanych przez właściwe organy z innych państw UE/EOG oraz 4 sprawy skierowane przez PIP. Najwięcej spraw poprzez System IMI przesłały do polskiej inspekcji pracy organy właściwe z: Francji (69), Belgii (54) i Austrii (9). PIP skierowała do swoich zagranicznych partnerów 4 wnioski, po jednym do Austrii, Belgii, Estonii i Finlandii.

Wnioski nadesłane do PIP za pośrednictwem Systemu Wymiany Informacji na Rynku Wewnętrznym (IMI)

Państwo/wnioskodawca	Liczba wniosków
Francja	69
Belgia	54
Austria	9
Estonia	4
Niemcy	3
Norwegia	3
Holandia	2
Dania	1
Włochy	1
Słowacja	1
Luksemburg	1

Dotychczasowe doświadczenia wskazują, że System IMI usprawnił wymianę informacji na temat delegowania pracowników w ramach świadczenia usług. System ten zdecydowanie skraca czas oczekiwania na odpowiedź, posiada również funkcjonalności służące likwidacji bariery językowej. Pozytywnie należy ocenić także elastyczność systemu (w szczególności możliwość zadawania innych pytań niż zawarte w zestawach oraz możliwość przesyłania dokumentów). Łatwość sporządzania wniosków w Systemie IMI przyczyniła się do zwiększenia – w porównaniu z ubiegłymi latami – liczby spraw objętych współpracą z innymi państwami UE/EOG.

Udział w międzynarodowych projektach, konferencjach i seminariach

Przedstawiciele PIP uczestniczyli w międzynarodowej **konferencji poświęconej problematyce delegowania pracowników tymczasowych w UE**, która odbyła się w Strasburgu oraz w **warsztatach pod hasłem „Rzeczywistość delegowania”**,

zorganizowanych w Brukseli przez Europejską Federację Pracowników Budownictwa i Przemysłu Drzewnego (EFBWW). W warsztatach wzięli udział przedstawiciele Komisji Europejskiej, związków zawodowych i organizacji pracodawców działających w sektorze budownictwa, a także przedstawiciele publicznych organów kontrolnych.

Zgodnie z zaleceniem ROP, podjęto także inicjatywy mające na celu **ochronę pracowników z Polski, kierowanych do pracy za granicą** za pośrednictwem agencji zatrudnienia, w tym także pracowników tymczasowych, w szczególności świadczących pracę u pracodawców użytkowników na terenie Królestwa Holandii. Przedstawiciele PIP uczestniczyli m.in. w **międzynarodowym seminarium** pn. „**Polscy migranci zarobkowi 29+ w Holandii**” zorganizowanym w warszawskiej Ambasadzie Królestwa Holandii oraz w XXII sesji Konferencji Utrechckiej, zrealizowanej w Warszawie.

W ramach działań na rzecz ochrony pracowników z Polski zatrudnionych poza granicami kraju, w Ministerstwie Pracy Królestwa Danii w Kopenhadze odbyło się **spotkanie grupy eksperckiej** – powołanej spośród przedstawicieli Ministerstwa Gospodarki, Ministerstwa Spraw Zagranicznych, Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej, Ambasady RP w Kopenhadze oraz Państwowej Inspekcji Pracy – z pracownikami **duńskich organów administracji pracy**. Natomiast w Głównym Inspektoracie Pracy w Warszawie miało miejsce spotkanie z przedstawicielami BATKARTELLET – Zrzeszenia Związków Zawodowych Pracowników Budowlanych, Budownictwa i Leśnictwa Królestwa Danii.

W trakcie Międzynarodowych Targów Ochrony Pracy, Pożarnictwa i Ratownictwa SAWO w Poznaniu, Państwowa Inspekcja Pracy zorganizowała **międzynarodową konferencję** pn. „**Ocena ryzyka zawodowego w zakresie czynników psychospołecznych a wypadki przy pracy**”, wraz z **warsztatami** „Zarządzanie ryzykiem w zakresie czynników psychospołecznych w pracy”. Omawiano m.in. doświadczenia PIP związane z realizacją programów prewencyjnych poświęconych tej problematyce.

Z inicjatywy **luksemburskich służb inspekcyjnych**, na terenie Wielkiego Księstwa Luksemburga zorganizowana została **kontrola** – o charakterze międzyresortowym i międzynarodowym – w **sektorze budowlanym**, w związku z nasilającym się w tym kraju zjawiskiem dumpingu socjalnego.

W wydarzeniu uczestniczyli inspektorzy z Okręgowych Inspektoratów Pracy w Łodzi i Wrocławiu.

W zakresie inicjatyw mających na celu **ochronę praw cudzoziemców świadczących pracę w Polsce**, Państwowa Inspekcja Pracy – we współpracy z Ministerstwem Spraw Wewnętrznych oraz Międzynarodową Organizacją ds. Migracji – realizowała zadania związane z projektem „**Prawa migrantów w praktyce**” (współfinansowanym z Europejskiego Funduszu na rzecz Integracji Obywateli Państw Trzecich).

Przedstawiciel PIP uczestniczył także w V Konferencji Krajowego Punktu Kontaktowego Europejskiej Sieci Migracyjnej Luksemburga pt.: „**Polityki migracyjne a rodziny przemieszczające się**”, zorganizowanej w stolicy Wielkiego Księstwa.

Temat **mobilności pracowników** oraz **zatrudnienia młodzieży** zdominował obrady dorocznej konferencji Nadbałtyckiego Forum do Spraw Pracy (Baltic Sea Labour Forum – BSLF), która odbyła się, z udziałem pracownika PIP, w Hamburgu.

Pod kątem problematyki **zatrudnienia transgranicznego**, polska inspekcja kontynuowała współpracę z francuskim Instytutem Pracy, Zatrudnienia, Kształcenia Zawodowego i Dialogu Społecznego (INTEFP), realizując projekt „**Delegowanie w Europie. Rozwinięcie współpracy między organami publicznymi i partnerami społecznymi**”. Głównym założeniem tej inicjatywy jest udział przedstawicieli partnerskich instytucji w warsztatach sektorowych w dziedzinie budownictwa i rolnictwa w roku 2013.

W roku sprawozdawczym Państwowa Inspekcja Pracy zaangażowana była również w **projekt twinningowy**, przeznaczony dla inspektorów pracy, przedstawicieli Ministerstwa Pracy i Opieki Socjalnej **Republiki Azerbejdżanu** oraz organizacji partnerów społecznych w tym kraju. Projekt, którego celem było zapoznanie się z europejskim podejściem do metodyki pracy inspekcyjnej, obejmował wizytę delegacji azerskiej w Ośrodku Szkoleniowym PIP we Wrocławiu, spotkanie podsumowujące w Baku, a także konferencję zamykającą pn. „**Wsparcie dla Służb Państwowej Inspekcji Pracy w Azerbejdżanie w zakresie poprawy bhp**” (także w Baku).

Państwowa Inspekcja Pracy brała również udział w **kampanii SLIC ukierunkowanej na ocenę zagrożeń psychospołecznych**. Informacje na ten temat zawiera **rozdział VII Sprawozdania**.